

Vývoj štěňat v průběhu vtiskávací fáze

Aby vaše štěně bylo fit

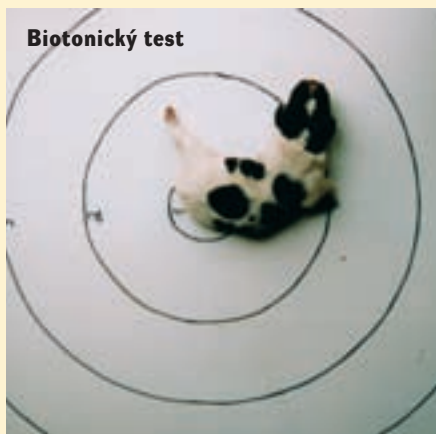
Největší zodpovědnost chovatele spočívá ve způsobu, jakým odchovává a drží své psy. Každý chovatel by si měl být vědom toho, že se zde mj. vytvářejí základy pro budoucí harmonické soužití mezi psem, životním prostředím a člověkem.

Podmínky držení a odchovu jsou stejně důležité jako genetické vlohy, v něž chovatel doufá. Psa, jenž není vhodně podporován ve fázi vtiskávání, stojí často v pozdějším životě enormní úsilí, aby vůbec dokázal projevit své skutečné vlohy.

V posledních letech věda získala mnoho nových poznatků z oblasti chování zvířat, které se týkají také odchovu a držení psů. Chovatelé a majitelé by je rozhodně měli využívat, protože s jejich pomocí se jim může dařit odchovávat dobře vyvinuté a socializované psy. A to je ze všeho nejdůležitější.

Podle mého názoru by chovatelé měli být k sobě navzájem čestnější, například by si navzájem neměli zamlčovat negativní vlastnosti chovných psů, protože jen tak budou schopni provést správný chovatelský výběr. Zodpovědný chovatel je podle mě ten, kdo se snaží vylepšovat, ne pouze

rozmnožovat. Mnozí chovatelé si mi znovu a znovu stěžují na to, že získali psy nemocné nebo zvířata s poruchami chování. A mnohé ukazuje na to, že ty se velmi často rozvinuly v důsledku špatné socializace v období vtiskávání. Proto je velmi užitečné štěně během odchovu

Biotonický test

bedlivě sledovat a podporovat, abychom ho optimálně připravili na život. V následujícím článku bych rád uvedl jednotlivé fáze vtiskávání a také dal pár tipů, jež by mohly přispět ke zlepšení vzájemného porozumění.

VÝVOJE ŠTĚNĚTE NEBO MLADĚHO PSA SE ROZDĚLUJE DO NĚKOLIKA FÁZÍ:

1./2. týden – Vegetativní fáze

Porod zpravidla proběhne bez větších komplikací. Fena se instinktivně chová správně, aniž by se to předem musela učit. Porodí, otevře plodové obaly, olízne plodovou vodu a své potomstvo líže tak dlouho, dokud ze sebe štěňata nevydají první zvuk a poprvé se nenadechnou. Odkousne jim pupeční šňůru, sama si z těla vytáhne placentu a sama ji také sežere. Hormony, které obsahuje, napomohou při tvorbě mléka. Z toho důvodu není nutné fence hned po porodu podávat vysoce hodnotnou potravu, protože ta by mohla rychle vyvolat průjmny.

V této fázi nemá novorozené štěně ještě žádný zvláštní vztah ke svému okolí, řídí se svým sacím reflexem a svou potřebou tepla, používá mléčný krok. Již v tomto věku lze však u něj pozorovat malé pokusy zorientovat se.

Již v této době také chovatel může provést první testování štěňat, aby zjistil, jaké dědičné vlohy jednotliví psi mají. Já osobně se svými více než 25 let trvajících chovatelskými zkušenostmi mám velmi dobré mínění o biotonickém testu. Jsem toho názoru, že jeho prostřednictvím lze zjistit, kteří psi budou v budoucnu nejsebevědomější a kteří při korektním vedení nejlépe rozvinou své dědičné vlohy.

Biotonický test

Dřevěnou desku o rozměrech 100 x 100 cm potáhneme starším prostěradlem. Na tomto prostěradle zakreslíme směrem od středu každých 10 cm kruhy a očíslováme je. Od třetího dne po narození začneme štěňata jednotlivě vždy na 5 minut pokládat doprostřed pole. Štěňata budou vykazovat rozdílnou úroveň aktivity ve snaze znovu se dostat ke hřejivému „mateřskému zdroji“. Na zmenšené kopii obrázku si zároveň budeme označovat aktivitu jednotlivých štěňat. To opakujeme v následujících 10 po sobě jdoucích dnech. Na základě náčrtů bude velmi dobře patrné, které štěně je aktivní více a které méně. Podle mých zkušeností potvrzují psi i v pozdější době výsledky těchto testů. Tak lze již velmi brzy určit budoucí typ psa, tedy

zda se bude jednat o aktivní zvíře s výraznými instinkty, nebo spíše o klidnějšího jedince. Rozhodující je, aby rozpoznané vlohy byly majitelem vhodným způsobem podporovány. Ke konci vegetativní fáze se otevírají až dosud zavřené oči a uši. To ovšem neznamená, že by jimi štěně začalo automaticky ihned vidět a slyšet.

3. týden – Přejídná fáze

Vůčihledně se vyvíjejí smyslové orgány štěněte. Vývoj čichu se projevuje mj. tím, že štěně začíná očichávat ruku a jiné předměty a poznávat tímto způsobem své sourozence.

V této době se rozvíjejí také další smyslové orgány malých štěňat, jako je schopnost vidění a slyšení.

Velmi dobře to poznáme podle toho, že štěně začne úlekem reagovat na zvuky. Brzy uvidíme, že se štěně cíleně pohybuje ve směru, kde se něco děje. To štěně v této fázi života provádí plazením po břiše, které se postupně začne měnit v pokusy o chůzi.

Většinu času ale štěňata stále tráví spánkem a pitím mateřského mléka. Pomalu pokračuje navazování konkrétních kontaktů s okolím. Předpokládám, že každý chovatel udržuje intenzivní fyzický kontakt se štěňaty, jenž by měl trvat nejméně dvě hodiny denně.

4. až 7. týden – Socializační fáze

Štěně se postupně osamostatňuje, začíná se poštučovat se svými sourozenci a hrát s nimi lovecké i bojové hry. Rozvíjí se obranné a útočné chování.

Bývá doprovázeno ježením srstí, vrčením a i obranným i útočným chňapáním. Člověk by do této přirozené fáze vzájemných vztahů štěňat neměl zasahovat, protože by tím mohl negativně ovlivnit jejich sebevědomí a socializaci. Štěňata by mohl vyvést z přirozené rovnováhy. Některé štěňata se pokoušejí uplatňovat takové chování i vůči člověku. Tomu bychom podle mého názoru měli opatrně, ale rozhodně zamezit. Pes by se měl odmalička dozvídat, že člověk je sice pozitivní, ale vždy dominantní osobou. Později tím zamezíme agresivním pokusům v pubertě.

Protože pes přichází na svět bez zkušeností a teprve po 18 dnech je schopen registrovat ostatní příslušníky svého druhu, musí existovat mechanismus, jehož prostřednictvím se v něm navždy a nevratně uloží jejich obraz.

Člověka pes pozná jako příslušníka svého druhu a dojde u něj ke vtištění. V přírodě funguje mnohem drsnější disciplinování prostřednictvím feny i psa. Rodičovská zvířata stanovují „tabu“ a důsledně sledují jejich dodržování. Pokud my jako lidé chceme tuto dobu využít, musíme se stále znovu ptát: co by se dělo ve smečce?

V této socializační fázi začínám štěňata podporovat vlivem prostředí, vytvářím kontakty s nejrůznějšími vnějšími podněty, takže později se u psů neprojeví bázlivost. Zařazuji již i krátké procházky po městě a také do přírody. Denně jen krátké intervaly s různými podněty z okolí jsou vždy výhodné, protože zprostředkovávají pozitivní klíčové podněty pro budoucí život psa. ■

Mnoho různých podnětů v prvních fázích života ovlivňuje kladně celý život psa